

**Individuální projekty
národní pro oblast
terciárního vzdělávání,
výzkumu, vývoje a inovací**

[O PROJEKTU](#)

[AKTUÁLNĚ](#)

[VÝSTUPY](#)

[DALŠÍ IPN PROJEKTY](#)

IPN Metodika „Efektivní systém hodnocení a financování VaVa“ Newsletter č. 7, srpen 2015

Obsah

Úvodník Jitky Moravcové, hlavní odborné garantky IPN Metodika

Ozvěny III. Mezinárodní konference IPN Metodika s Technopolis

Návrh metodiky hodnocení VaV a přednáška Paula Hubbarda (HEFCE)

Pilotní ověření: skončilo prezenční zasedání expertních hodnoticích panelů

Renomovaní zahraniční odborníci provedli pilotní ověření návrhu Metodiky

Materiály ze vzdělávacího kurzu Hodnocení vědy a výzkumu v teorii a praxi

Představujeme studijní materiály a závěrečné práce kurzistů

Závěrečná konference IPN Metodika

Zveme Vás na závěrečnou konferenci projektu / [registrační formulář](#)

Tento newsletter si můžete také [stáhnout v PDF](#) nebo si jej [zobrazit v prohlížeči zde](#).

ÚVODNÍK

Vážené kolegyně a kolegové, milí přátelé,

ačkoliv jsou letní měsíce určeny především pro dovolené a odpočinek, pro tým IPN Metodika to neplatí.

Všechny klíčové aktivity finišují a největší zátěž nese KA4 díky pilotnímu ověření nové metodiky hodnocení výzkumných organizací. Hodnoticí panely dokončily prezenční zasedání a nyní zpracovávají svoje zprávy, které dostanou zúčastněné organizace k vyjádření. Očima předsedů panelů se podíváme na průběh pilotního ověření i na navrhovaný způsob hodnocení na závěrečné konferenci projektu 15. října v Praze. Do té doby si můžete poslechnout vystoupení Paula Hubbarda na minulé konferenci, které je podle mého názoru velice zajímavé, protože přibližuje zkušenosti ze zavádění systému hodnocení ve Velké Británii. Problémy, které museli řešit, i prvotní reakce odborné veřejnosti jsou těm našim podobné více, než bychom si mysleli.

Náš projekt by neměl skončit jen návrhem, jak by mělo vypadat institucionální hodnocení a financování, který by skončil v šuplíku. Naopak jeho implementaci považujeme za zásadní a jsem ráda, že RVVI upravila složení Komise pro hodnocení výsledků (KHV) tím, že do ní zvolila nové členy, a nyní KHV reprezentuje celé názorové spektrum na změnu systému hodnocení VaV. Tento akt vnímám jako začátek implementace závěrů našeho projektu do Metodiky2017+.

Nedávno byl zveřejněn další zásadní dokument projektu Principy hodnocení programů účelové podpory, který byl uvolněn k veřejnému projednání. Tady nás zajímá zejména pohled poskytovatelů, kterým často chybí potřebné kapacity. Na druhou polovinu září připravujeme workshop na toto téma, kde bychom rádi slyšeli právě zkušenosti a názory poskytovatelů.

Děkujeme všem, kteří s námi spolupracují bez ohledu na teploty panující venku.

Přeji Vám příjemné čtení.

Jitka Moravcová
Hlavní odborná garantka IPN Metodika

STALO SE V IPN METODIKA

Ozvěny III. Mezinárodní konference IPN Metodika s Technopolis

Na poslední konferenci s Technopolisem, která se konala 14. 5. 2015 v BEA centrum Olomouc, poděkoval ředitel dodavatelské firmy Erik Arnold všem, kteří se podíleli na tvorbě a připomínkování návrhu nové metodiky hodnocení a financování výzkumných organizací v České republice. *„Cílem předkládané metodiky je připravit české výzkumné organizace na soutěž na olympijské úrovni,“* uvedl Arnold s důrazem na mezinárodní srovnání, které doporučovaný systém poskytuje.

Přílišné zaměření na národní úroveň byl jeden z nedostatků, které Arnold ve svém vystoupení vytkl současnému postupu hodnocení VO přezdívanému „kafemlejek“. *„Kafemlejek neumožňuje porovnání se světem. Jenže když trénujete na Olympiádu, potřebujete vědět, jak vysoko musíte dokázat skočit, abyste měli šanci uspět v mezinárodní konkurenci,“* využil sportovní příměr Arnold, aby poukázal na jednu z hlavních výhod navrhované metodiky, která údaje umožňující srovnání poskytuje. Ty jsou klíčové pro zlepšení výkonnosti výzkumných organizací, o něž nová metodika usiluje především.

Pozvání na konferenci rovněž přijal **Paul Hubbard** (HEFCE), přední britský odborník na hodnocení vědy a výzkumu. Hubbard potvrdil, že **Technopolis ve svém návrhu pro ČR pouze nezkopíroval britský vzor, ale připravil pro Českou republiku specifický systém na základě širší mezinárodní praxe.** *„Kvalitní hodnoticí systém musí být na míru dané kultuře a národním zvláštnostem. Neexistuje jeden model, který by vyhovoval všem, a proto je dobře přizpůsobit jej dané zemi,“* uvedl na základě svých bohatých zkušeností.

Hubbard ve svém příspěvku porovnal výhody a nevýhody různých metod hodnocení a **jako nejlepší označil přístup, který je kombinací informovaného peer-review a pečlivě vybraných kontextuálních a statistických údajů.** Jeho vystoupení bylo účastníky konference hodnoceno jako velmi přínosné, a to zejména díky představení principů a dobré praxe „britské cesty“ ve VaV. [Na webu projektu tak můžete zhlédnout jednotlivé části přednášky](#) včetně překladu stenografického záznamu Hubbardova vystoupení. Přikládáme také audio záznam vystoupení.

Pilotní ověření: skončilo prezenční zasedání expertních hodnoticích panelů

Ve dvou týdnech od 29. 6. do 10. 7. 2015 proběhla v Praze v Národní technické knihovně prezenční zasedání členů expertních hodnoticích panelů v rámci pilotního ověření Metodiky. Zapojilo se do něj 15 vědeckých organizací různých typologií, jejichž předmětem výzkumu je výlučně či částečně chemie nebo historie.

Po třech jednodenních kalibračních zasedáních, která se konala v Praze v květnu za účasti předsedů hlavních a oborových panelů, se tentokrát jednání zúčastnili všichni členové obou typů panelů. Celkem 35 zahraničních odborníků doplněných šesti českými reprezentanty vědecké komunity a uživatelů se ve třech hlavních panelech a devíti oborových panelech věnovalo přípravě hodnoticích zpráv pro 31 zúčastněných výzkumných jednotek („research units“). V týmu zahraničních panelistů se objevila řada zvučných jmen odborníků se zkušeností z analogických hodnocení. Předsedy hlavních panelů byli za přírodní vědy prof. Erik Thulstrup z Dánska pyšnicí se mnohaletou expertizou v posuzování výzkumu a vývoje v řadě států a prací pro Světovou banku, za inženýrství a technologie prof. Jonathan Seville, děkan fakulty inženýrství a přírodních věd z Univerzity Surrey ze Spojeného království a za humanitní vědy prof. Michael North z Univerzity v Greifswaldu ve Spolkové republice Německo.

Z předsedů oborových panelů jmenujme namátkou význačné představitele střední vědecké generace, Dr. Philippe Hapiota (Hirschův index $h=42$) z CNRS, který je vědeckým delegátem pro chemii v Radě pro evaluaci výzkumu a vysokých škol ve Francii (HCERES) či mikrobiologa prof. Arnolda Driessena z University v Groningenu, Nizozemí ($h=67$), který se v loňském roce účastnil hodnocení výzkumných organizací v Portugalsku.

Součástí prezenčních zasedání expertních hodnoticích panelů byly i návštěvy („on-site visits“) několika výzkumných jednotek, které všichni panelisté hodnotili jako vysoce přínosné a neměly by v procesu hodnocení rozhodně chybět.

Panelisté připraví během dvou letních měsíců hodnoticí zprávy pro všechny zúčastněné výzkumné jednotky a tyto zprávy pak budou předány jejich představitelům ke komentování. Závěrečné zprávy a rozhovor s garantem velkého pilotního ověření, prof. Ing. Vlastimilem Růžičkou, CSc., přineseme v příštím čísle

Přehled panelistů s jejich vizitkami a přehled hodnocených jednotek můžete zhlédnout [na webu projektu](#).

Materiály ze vzdělávacího kurzu Hodnocení vědy a výzkumu v teorii a praxi

Problematika hodnocení vědy zaujímá v posledních dvaceti letech stále významnější postavení – jak v mezinárodní perspektivě, tak v České republice. Přesto byla dosud expertiza v této oblasti odborného zájmu, která je v zahraničí rychle se rozvíjejícím polem bádání a praxe, u nás velmi omezená. IPN Metodika měla proto mimo jiné za úkol připravit základní znalostní kapacitu pro tuto oblast a předat ji kritickému množství zájemců o hodnocení vědy, kteří budou tyto znalosti využívat v budoucnosti jak na institucionální úrovni, tak na národní úrovni ve státní správě výzkumu a vývoje. Kurz připravený podle nejlepší zahraniční praxe byl realizován v listopadu 2014 až květnu 2015. Více než 25 účastníků a účastnic mělo možnost seznámit se v sedmi víkendových modulech s problematikami potřebnými pro řízení a hodnocení vědy.

První polovina kurzu byla věnována kontextu hodnocení vědy jak v ČR, tak v zahraničí, a to oblasti vědní politiky obecně, financování vědy a právnímu rámci výzkumu. Tyto úvodní vzdělávací moduly daly účastníkům potřebný přehled k tomu, aby se mohli dále zabývat již konkrétními mechanismy hodnocení vědy. V druhé části tak přišly na řadu nejprve kvalitativní mechanismy hodnocení v čele s akademickým peer-review a v únoru pak kvantitativní postupy hodnocení, tedy především základní vhled do bibliometrie a využití informačních systémů výzkumu pro hodnocení. V průběhu kurzu byl kladen důraz na prezentaci aktuální problematiky v mezinárodní expertní komunitě, ale také na představení konkrétních příkladů z praxe v ČR.

[Celý článek včetně prezentací po jednotlivých modulech a sborník ze vzdělávacího kurzu naleznete na webu projektu.](#)

Účastníci kurzu také absolvovali studijní cestu do Vídně, kde získali poznatky o praxi hodnocení výzkumných institucí, které mají v této oblasti mnohaleté zkušenosti (Joanneum Research Policies, rakouská asociace Fteval, Österreichische Akademie

der Wissenschaften, slovinská agentura pro výzkum).

Obhajoby závěrečných prací účastníků kurzu „Hodnocení vědy a výzkumu v teorii a praxi“ se uskutečnily v průběhu května. Zveřejňujeme výběr z úspěšně obhájených prací, k nimž dali kurzisté svůj souhlas. Práce pojednávají o problematice vědy a výzkumu a jsou v mnohých případech prvním zpracováním dané problematiky v České republice.

UDÁLOSTI

Zveme Vás na závěrečnou konferenci IPN Metodika

Ve čtvrtek 15. října 2015 se v Praze uskuteční závěrečná a poslední konference IPN Metodika. Smyslem a cílem konference je stručně shrnout návrhy projektu v oblasti VaV. Dopolední blok konference bude věnován zejména hodnocení účelové podpory a závěrečným implementačním doporučením projektu. Odpolední část bude vyhrazena závěrům z pilotního ověření, které svými zkušenostmi z červencové pilotáže v České republice podpoří zahraniční předsedové hodnotících panelů.

Na konferenci se můžete registrovat pomocí on-line formuláře do 5. 10. 2015.

Podrobný program konference právě připravujeme a v průběhu září jej zveřejníme.

[odhlásit odběr e-mailů](#) [upravit svůj profil odběratele](#)

MailChimp.